

Az ókori római köztársaság felépítése

A köztársaságot a patríciusok által választott tisztségviselők - a **MAGISTRATUSOK** irányították

(1 évre választva)

A köztársaság kormányzatának élén két **CONSUL** állt. (bel- és külpolitika, hadsereg irányítása; 1 évre választva)

Az ókori római köztársaság felépítése

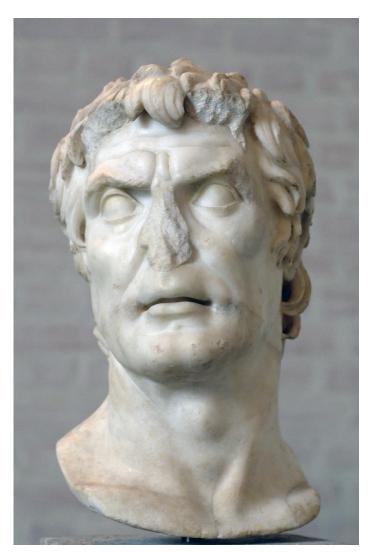
A MAGISTRATUSOK (legfőbb tisztviselők)

- Évenként választották őket, szolgálataikért nem kaptak fizetést
- Korlátozott időtartam (1 év), **COLLEGIALITAS** (egy tisztséget minimálisan ketten töltöttek be)
- Hivatali idejük alatt nem voltak felelősségre vonhatóak
- Ugyanazt a tisztséget csak meghatározott idő letelte után lehet betölteni
- Ranglétrába ún. **Hierarchiába** rendeződtek (végig kell járni)

Az ókori római köztársaság felépítése

Amikor veszélybe került a köztársaság, legfeljebb 6 hónapra **DIKTÁTORT** választottak. Teljhatalmú vezető volt, aki minden ügyben saját belátása szerint dönthetett. Ellentétben a Consulokkal a tetteiért a későbbiekben sem lehetett felelősségre vonni!

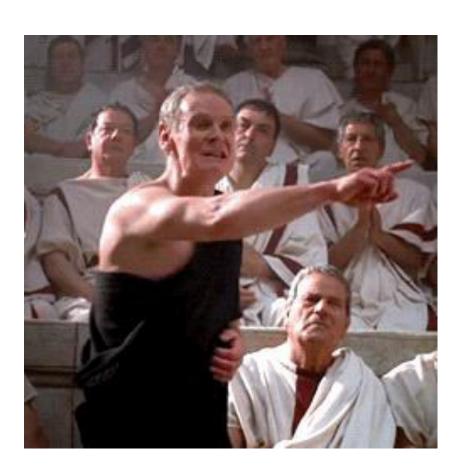

Lucius Cornelius **SULLA** Felix

Az ókori római köztársaság alapvető társadalmi felosztása

SZABADOK

RABSZOLGÁK (vagy "adós rabszolgák")

Az ókori római köztársaság részletes társadalmi felosztása

A szabadok lehetnek:

- **1. Szabadosok -** felszabadított rabszolgák, átmeneti állapot, gyerekei már szabadok lesznek
- **2. Peregrinusok (peregrinus = vándor) -** polgárjog nélküliek, főleg idegenek
- 3. Római polgárok

Az ókori római köztársaság részletes társadalmi felosztása

A polgárok csoportjai:

- 1. Patríciusok az eredeti családok tagjai, kezdettől volt polgárjoguk
- 2. Plebejusok későbbi beköltözöttek, fokozatosan nyerik el politikai jogaikat
- 3. Nemesek (nobilites)- a patriciusok és a város vezetésébe bekerült plebejusok "politikai elit"
- **4. Lovagok -** lovas katonaként szolgáltak. Gazdasági elit (földbirtokosok, ügyvédek, üzletemberek)

Az ókori római köztársaság jogi berendezkedése

A polgárjog eredetileg a Populus Romanus tagjait illette meg.

- a.) közéleti jogok (szavazati jog, hivatalviselési jog, az ítéletek elleni fellebbezés joga)
- b.) magánéleti jogok (törvényes házasság joga, vagyonszerzés és a vagyonnal való szabad rendelkezés joga)
- c.) kötelességek: katonáskodás, adófizetés

Az ókori római köztársaság jogi berendezkedése

 Népgyűlés: döntés bel- és külpolitikai kérdésekben, a hivatalnokok – MAGISTRATUSOK – megválasztása,

törvényjavaslatok benyújtása, az elfogadott javaslatok **LEX**-szé (törvénnyé) váltak – majd kihirdették és érctáblába vésték

azokat.

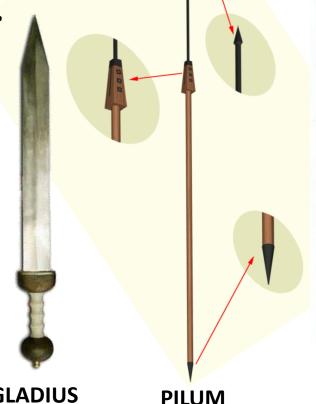

Az ókori Róma terjeszkedése és a plebejusok harca a jogaikért

A Kr. e. V-IV században Róma városa sorozatos **földszerző háborúkat** indított Itália területén.

Fokozatosan a hadsereg részévé válnak a plebejusok is – nehézfegyverzetű gyalogságként.

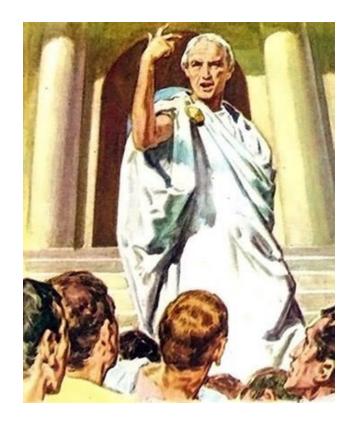

SCUTUM

Az ókori Róma terjeszkedése és a plebejusok politikai harca a jogaikért

A vagyonos plebejusok küzdelmet indítottak a jogaik kiterjesztéséért, és a római szenátustól Kr. e. 494-ben kiharcoltak egy plebejus tisztséget – a **NÉPTRIBUNUST.**

A néptribunus **megvétózhatta** a plebejusok számára hátrányos törvényeket. Személye és háza sérthetetlen volt.

Az ókori Róma terjeszkedése és a plebejusok politikai harca a jogaikért

- **Kr.e. 450-ben** (innentől kezdve a plebejusok is római polgárok !!!) a törvényeket írásba foglalták, ezek voltak az ún. **12 táblás törvények**
- **Kr.e. 445-től** engedélyezve volt a plebejusok és a patríciusok közötti házasság
- Kr.e. 367 Licinius-Sextius féle törvények
  (adósságok enyhítése, közföldek maximalizálása –
  500 jugerum, az egyik consul mindig plebejus kell hogy legyen)

Az ókori Róma terjeszkedése és a plebejusok politikai harca a jogaikért

- Kr. e. 326 az adósrabszolgaság eltörlése
- **Kr. e. 312-től** a plebejusok bekerülhettek a szenátusba

- Kr. e. 300-tól a papi tisztségek megnyitása a

plebejusok előtt

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!